

การใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เพื่อพัฒนาทักษะการพูดฉับพลันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด

Applying Imagery to Speaking to Develop Impromptu Speaking Skill for Students with Proficiency in Speaking

พงศกร สมมิตร

Pongsakorn Sommit¹

Received: 30 April 2021

Revised: 14 July 2021

Accepted: 21 July 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดฉับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ก่อนและหลังการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดที่ได้ใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด (2) แบบทดสอบการพูดฉับพลันก่อนและหลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านการพูดต่อการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการเปรียบเทียบทักษะ พูดฉับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดหลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดสูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการพูดก่อนใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดและหลังใช้เท่ากับ 26.30 และ 34.13 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.75 และ 85.33 ตามลำดับ และ (2) นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดมีความพึงพอใจต่อกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.46 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.47

คำสำคัญ: กระบวนการสร้างจินตภาพ, นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด, การพูด

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรโปรแกรมภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ Lecturer, Faculty of Education, Chiangrai Rajabhat University
โทรศัพท์ 091-8524440 E-mail : The_masterart@hotmail.co.th

Abstract

The objectives of this study were (1) to compare the speech abilities of students with proficiency in speaking before and after using the imagery to speaking and (2) to evaluate satisfaction of students with an impromptu speaking talent regarding imagery process. Quasi-experimental design was used in this research and the target group included 30 upper secondary students from Mattayom 4-6 who had proficiency in speaking. The instruments used in the research were (1) the process of imagery to make speech (2) a test of study speaking before and after using the imagery process and (3) satisfaction questionnaire of students with an impromptu speaking talent. Results showed that (1) there was comparison results of students with impromptu speaking talent at 0.01 level with the mean scores of the ability to speak before and after using the imagery process equal to 26.30 and 34.13 point from the full score of 40 point (65.75 % and 85.33%, respectively) and (2) students with proficiency in speaking had the highest level of satisfaction in the process of speech imagery with a total average at 4.46 and the standard deviation was 0.47

Keyword: The Process of Speech Imagery, Students with Speaking Talent, Speaking

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ใน มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลัก ว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จากสาระสำคัญของ มาตรา 22 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับศักยภาพ และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนที่มีอยู่อย่าง หลากหลาย และมีความเชื่อว่าแต่ละบุคคลมีความ สามารถแต่ละด้านไม่เท่ากัน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะหรือความสามารถ พิเศษ (Talented) หากเด็กได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสมกับ ความสามารถ ก็จะพัฒนาความสามารถ ที่ ตนมีอยู่ให้เต็มศักยภาพได้เป็นลักษณะพิเศษ เฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้นการจัดการศึกษา ควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลโดย การออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความสามารถ ส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ของผู้เรียน (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2544: 25)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาและแผน พัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ได้ให้ความสำคัญกับ ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งหมายถึงผู้เรียน ที่มีความโดดเด่นและแสดงความสามารถออกมา เป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้เรียนที่มีอายุระดับ เดียวกันในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน โดยจะพบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษจะมีหลากหลาย เช่น ความสามารถพิเศษด้านสติปัญญา ความ สามารถพิเศษด้านความคิดสร้างสรรค์ ความ สามารถพิเศษด้านกีฬา ความสามารถพิเศษด้าน ศิลปะ ความสามารถพิเศษด้านการแสดง รวมถึง ความสามารถพิเศษด้านการพูด (วิเชียร อชิโนบุญวัฒน์, 2535: 82) ซึ่งถือเป็นความ สามารถพิเศษด้านภาษาไทย และสอดคล้องกับ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดจะมีความสามารถที่โดดเด่นในการพูด มีลีลา น่าเสียง ความมั่นใจในการพูด และสามารถออกเสียงอักขระในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งสามารถเรียบเรียงภาษา ถ้อยคำ สำนวน สร้างบทพูดที่เหมาะสมกับหัวข้อการพูด ซึ่งทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดมีความแตกต่างและเป็นที่ยอมรับของผู้เรียนคนอื่น ส่งผลให้ผู้เรียนจะได้รับคัดเลือกเพื่อร่วมแข่งขันและเป็นตัวแทนของโรงเรียนในการพูดในโอกาสต่างๆ การพูดมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การพูดในที่ประชุม ขบวนการพูดแสดงความรู้สึก การพูดสุนทรพจน์ การพูดโต้วาทิ โดยผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดจะสามารถพูดได้ดีและประสบความสำเร็จในการพูด แต่จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดและผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดพบว่า อุปสรรคสำคัญที่ทำให้การพูดของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดไม่ประสบความสำเร็จ กลัว ไม่อยากพูด ไม่มั่นใจในการพูด คือ การพูดฉับพลัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การพูดฉับพลัน คือ การพูดที่ผู้พูดจะไม่มีโอกาสเตรียมตัวล่วงหน้า หรือมีเวลาในการเตรียมตัวน้อย มีข้อจำกัดหลายประการทั้งเวลา สถานที่ สถานการณ์ และหัวข้อของการพูด ถือเป็นารพูดขั้นสูงที่ต้องอาศัยประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ และวาทศิลป์โดยเรียบเรียงถ้อยคำจากหัวข้อที่ได้รับ เพื่อถ่ายทอดการพูดให้ประสบความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายของผู้พูด (สมจิต ชิวปรีชา, 2540: 1)

ผู้วิจัย ได้เก็บข้อมูลจากผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาและลงพื้นที่เพื่อทดสอบความสามารถของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษของโรงเรียน

ในจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผลงานการแข่งขันการพูดทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดและประเทศ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ โรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม โรงเรียนแม่จันวิทยาคม และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดจะสามารถพูดได้ดีก็ต่อเมื่อมีการเตรียมบทพูด มีการเตรียมตัวมีเวลาที่มากพอเพื่อให้ได้จัดสรรเนื้อหาของการพูด เพื่อแสดงการพูด หากแต่เมื่อต้องอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน และต้องแสดงการพูดฉับพลันจะพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ไม่สามารถจัดลำดับเนื้อหา ไม่สามารถเรียบเรียงลำดับ และไม่สามารถพูดให้อยู่ในประเด็นและอยู่ในเวลาที่กำหนด จึงทำให้ความมั่นใจในการพูดหายไป และหากไม่ได้พัฒนาเรื่องดังกล่าว นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดเหล่านี้ จะไม่สามารถพูดฉับพลันได้อย่างถูกต้องและส่งผลโดยตรงต่อการพูดในระดับสูงขึ้นไป

ผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด (พงศกร สมมิตร, 2562) มาใช้พัฒนาทักษะการพูดฉับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดแต่ละคนเพื่อให้ได้เห็นข้อบกพร่องของตนเอง ได้จดจำและได้เห็นการพูดของนักเรียนคนอื่นเพื่อที่จะเกิดการเรียนรู้อย่างถาวรและนำไปใช้ได้จริงเมื่อต้องพูดฉับพลัน ซึ่งกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เป็นการใช้ประสาทสัมผัสทั้งหมดในการที่จะสร้างภาพหรือย้อนภาพเพื่อการสร้างประสบการณ์ให้เกิดขึ้นในใจ กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด มีผล

กับการฝึกพูดฉบับพลันได้ดียิ่งขึ้นด้วย ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีมีการพัฒนาความสามารถในการพูดให้ดียิ่งขึ้น สามารถสร้างความเข้าใจ ในเหตุการณ์ต่าง ๆ สร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นการเพิ่มความสามารถในการพูดฉบับพลัน นอกจากนี้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดเป็นการใช้ประสาทสัมผัสทั้งหมดในการสร้างหรือรวบรวมประสบการณ์ให้เกิดในใจ โดยอาศัยการสร้างจินตนาการในใจจากสิ่งที่ได้รับ ประกอบไปด้วย การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส การรู้สึกถึงการเคลื่อนไหว และการรู้อารมณ์ การสร้างภาพ การเคลื่อนไหวในใจก่อนการแสดงทักษะจริง (พงศกร สมมิตร, 2562: 1121-1127)

ดังนั้น เพื่อต้องการแก้ปัญหาการพูดฉบับพลันดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องการพูดฉบับพลัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการพัฒนาการพูดฉบับพลัน เพื่อสร้างโอกาสในการพูดขั้นสูง โดยกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้พูดนึกย้อนกลับไปยังประสบการณ์ ความชอบ ความคุ้นเคย ภาพบวก ภาพลบ โดยผ่านกระบวนการฝึกสร้างจินตภาพในแบบฝึกสร้างจินตภาพ และพัฒนาไปสู่การสร้างจินตภาพในการพูด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด สามารถพูดฉบับพลันได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น ไม่ประหม่าพูดในเวลาที่กำหนด เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดฉบับพลันก่อนและหลังโดยใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด และวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความสามารถด้านการพูด ที่มีต่อการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด โดย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลของการทำวิจัยจะทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดเป็นนักพูดที่พูดได้ในทุกประเด็น ทุกสถานการณ์

อย่างมั่นใจ และสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความสามารถด้านการพูดในระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ก่อนและหลังการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดที่ได้ใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดในการพัฒนาทักษะการพูดฉบับพลัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “การใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เพื่อพัฒนาทักษะการพูดฉบับพลัน สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด” การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยที่มีกลุ่มประชากรกลุ่มเดียว ทดสอบการพูดฉบับพลันก่อนและหลังการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพ (One Group Pretest-Posttest Design) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ตัวอย่าง

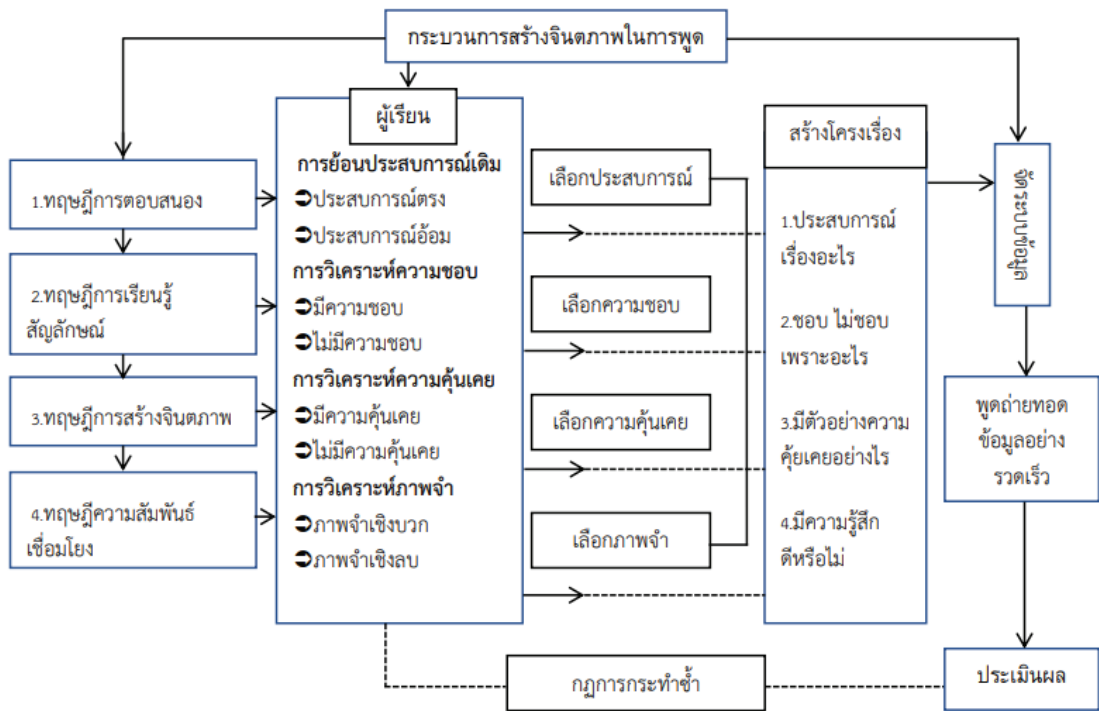
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากโรงเรียนที่มีนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับอำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด
ผู้วิจัยใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด (พงศกร สมมิตร, 2562) โดยพัฒนาจาก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย โดยเพิ่มเติม ทฤษฎีการตอบสนอง และทฤษฎีการเรียนรู้ สัญลักษณ์ โดยดึงเอาหลักการสำคัญของแต่ละ ทฤษฎีทั้งการย้อนประสบการณ์เดิม ความชอบ ความคุ้นเคย และภาพจำ ผ่านกฎการกระทำซ้ำ (The Law of Exercise or Repetition) ที่ชี้ให้เห็นว่า การกระทำซ้ำหรือแบบฝึกหัดซ้ำ จะทำให้

การกระทำนั้นถูกต้อง มั่นคง และสมบูรณ์ และสามารถดึงข้อมูลและสิ่งที่ได้ประสบพบเจอ มาประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลใหม่ สำหรับพร้อมนำมาใช้ เพื่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เพื่อทำให้ กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดมีความ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีกรอบแนวคิดในการสร้าง กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด ดังนี้

แผนผัง 1 กรอบแนวคิดในกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด

จากนั้นหาประสิทธิภาพของกระบวนการ สร้างจินตภาพในการพูด (E1) ค่าเท่ากับ 81.36 ค่าเฉลี่ยการทดสอบการพูดฉบับพลันของนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดก่อนการใช้ กระบวนการเท่ากับ 191 จากคะแนนเต็ม 300 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 63.70 และค่า เฉลี่ยการพูดฉบับพลันหลังใช้กระบวนการสร้าง จินตภาพในการพูด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 245 จาก

คะแนนเต็ม 300 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.65 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 81.70 ส่วน ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของนักเรียนที่ มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ระหว่างใช้ กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เท่ากับ 40.20 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 2.20 และร้อยละของคะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 80.53 ค่าเฉลี่ยของการพูดฉบับพลัน ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด

ระหว่างใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด
เท่ากับ 40.93 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.74 และร้อยละของ
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 81.86

ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ของ
การใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดเพื่อ
พัฒนาทักษะการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความ
สามารถพิเศษด้านการพูด มีค่าเท่ากับ 85.33
จากนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด
จำนวน 30 คน ได้คะแนนเฉลี่ยจากการใช้แบบ
ทดสอบวัดความสามารถการพูดฉบับพลันก่อน
ใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เท่ากับ
26.30 ของคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ
65.75 และได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัด
ความสามารถการพูดฉบับพลันหลังใช้กระบวนการ
สร้างจินตภาพในการพูด เท่ากับ 34.13 ของ
คะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.33
ดังนั้นกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดจึงมี
ประสิทธิภาพ 81.36/85.33

2.2 แบบทดสอบการพูดฉบับพลันก่อนและ
หลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด

การสร้างแบบทดสอบการพูดฉบับพลัน
ก่อนและหลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการ
พูด ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวบรวม
ข้อมูลและจัดรูปแบบของแบบทดสอบความ
สามารถในการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความ
สามารถพิเศษด้านการพูด โดยในแบบทดสอบ
การพูดฉบับพลันจะกำหนดหัวข้อในการพูดฉบับพลัน
จำนวน 5 ครั้งเพื่อเพื่อวิเคราะห์ความสามารถ
ในการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถ
พิเศษด้านการพูด โดยนักเรียนแสดงการพูด
ฉบับพลัน ตามหัวข้อที่ได้รับ และประเมินการพูด
รายบุคคลของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านการพูด เพื่อเก็บเป็นข้อมูล และหลังจากใช้
กระบวนการ สร้างจินตภาพในการพูดแล้ว ผู้วิจัย

กำหนดหัวข้อใหม่สำหรับการพูดฉบับพลัน เพื่อให้
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดแสดง
การพูดอีกครั้ง จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ
ความถูกต้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของ
นักเรียนที่มีต่อการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพ
ในการพูด

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของ
นักเรียนที่มีต่อการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพ
ในการพูด ผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาวิธีการสร้าง
คำถามและเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นวาง
โครงสร้างคำถาม แล้วสร้างแบบสอบถามความ
คิดเห็น มาตรฐานประมาณค่า (Rating scale)
3 ระดับ คือ 3 หมายถึง มาก 2 หมายถึง ปาน
กลาง 1 หมายถึง น้อย จำนวน 20 ข้อ สอบถาม
ความคิดเห็นนักเรียน รายบุคคล ซึ่งถาม 3 ด้าน
คือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ 10 ข้อ ด้านการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ข้อ และ ด้านประโยชน์
ที่ได้รับ 5 ข้อ เมื่อสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว
ได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการใช้ ด้านการวัด
และประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและ
หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ในการถาม (Index of Item Objective
Congruence: IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง
เท่ากับ 1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามความ
คิดเห็นไปใช้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด หลังจากใช้
กระบวนการสร้างจินตภาพในการพัฒนาทักษะ
การพูดฉบับพลัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบ
การพูดก่อนใช้กระบวนการสร้างจินตภาพใน
การพูด ระหว่างใช้กระบวนการสร้างจินตภาพใน
การพูด และหลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพใน

การพูด ซึ่งขั้นตอนการเก็บข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทดสอบความสามารถในการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด

ผู้วิจัยลงพื้นที่แต่ละโรงเรียนเพื่อใช้แบบทดสอบการพูดฉบับพลันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 คน จาก 10 โรงเรียนในจังหวัดเชียงราย โดยในขั้นตอนนี้ นักเรียนทั้งหมดจะใช้ความสามารถของแต่ละคน โดยมีกำหนดหัวข้อ สถานการณ์ เวลา เพื่อให้นักเรียนได้พูดฉบับพลัน ทั้งหมด 5 รอบ รอบที่ 1 บังคับจากหัวข้อใกล้ตัว รอบที่ 2 บังคับจากหัวข้อที่ใกล้ตัว รอบที่ 3 บังคับจากสถานการณ์ รอบที่ 4 บังคับจากรูปภาพที่เห็น รอบที่ 5 บังคับจากคำแต่ละคำที่ต้องพูดประกอบเป็นเรื่อง โดยทั้ง 5 รอบจะมีเวลาในการพูดเป็นตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยบันทึกคะแนนความผิดพลาด ข้อดี และข้อเสีย ของการพูดของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดแต่ละคน

3.2 ใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด ดังนี้

3.2.1 บอกข้อผิดพลาดในการพูดฉบับพลันให้นักเรียนที่มีความสามารถในการพูดเป็นรายบุคคล

3.2.2 นักเรียนที่มีความสามารถในการพูดฝึกใช้กระบวนการโดยใช้วิธีการเขียนแผนการพูด เพื่อทดสอบระบบการถ่ายทอดข้อมูล

3.2.3 นักเรียนที่มีความสามารถในการพูดฝึกใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดโดยพูดฉบับพลันจากการกำหนดหัวข้อของผู้วิจัย จำนวน 5 ครั้ง 5 รอบ รอบที่ 1 บังคับจาก

หัวข้อใกล้ตัว รอบที่ 2 บังคับจากหัวข้อที่ใกล้ตัว รอบที่ 3 บังคับจากสถานการณ์ รอบที่ 4 บังคับจากรูปภาพที่เห็น รอบที่ 5 บังคับจากคำแต่ละคำที่ต้องพูดประกอบเป็นเรื่อง

3.3 การทดสอบหลังการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด

ผู้วิจัยทำการบันทึกการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดแต่ละคน คนละ 5 ครั้ง โดยกำหนดการพูดทั้งหมด 5 รอบ รอบที่ 1 บังคับจากหัวข้อใกล้ตัว รอบที่ 2 บังคับจากหัวข้อที่ใกล้ตัว รอบที่ 3 บังคับจากสถานการณ์ รอบที่ 4 บังคับจากรูปภาพที่เห็น รอบที่ 5 บังคับจากคำแต่ละคำที่ต้องพูดประกอบเป็นเรื่อง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดฉบับพลันก่อนและหลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด

3.4 รวบรวมคะแนนจากการทดสอบการพูดฉบับพลันที่ได้ไปหาค่าทางสถิติ โดยรวบรวมคะแนนจากการพูดฉบับพลันก่อนการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เปรียบเทียบกับหลังการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดเพื่อหาค่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นของคะแนนความสามารถพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด

3.5 นำผลที่ได้จากแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดเพื่อพัฒนาทักษะการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

4.1 คำนวณหาค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพของนักเรียนรายบุคคล โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลัง ด้วยค่าสถิติ t-test samples แบบ Paired-Simples t-test

4.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความสามารถด้านการพูด ที่มีต่อการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษา

1. ความสามารถในการพูดฉบับพลันของนักเรียนที่มีความสามารถด้านการพูด พบว่านักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด มีคะแนนความสามารถในการพูดฉบับพลันหลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดสูงกว่าก่อนใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนความสามารถในการพูดก่อนใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด และหลังใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดเท่ากับ 26.30 และ 34.13 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.75 และ 85.33 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด มีความพึงพอใจต่อการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพัฒนาทักษะการพูดฉบับพลันในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) = เท่ากับ 4.46 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) = 0.47 และมีความพึงพอใจเป็นรายข้อในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับ คือ นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการพูดฉบับพลันให้ดีขึ้น

กระบวนการทำให้เกิดจินตภาพและสามารถใช้ในการพูดได้จริงและนักเรียนพอใจที่ได้พัฒนาทักษะการพูดฉบับพลันโดยใช้กระบวนการสร้างจินตภาพ นอกจากนี้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดยังมีความพอใจในระดับมากอีก 15 ข้อ

สรุปและอภิปรายผล

ผลการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด เพื่อพัฒนาทักษะการพูดฉบับพลันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดเท่ากับ 26.30 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 34.13 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดสูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากในกระบวนการสร้างจินตภาพผู้เรียนจะได้พูดหัวข้อ สถานการณ์ และเหตุการณ์เดิมและใหม่ซ้ำๆ ทำให้เกิดกระบวนการจินตภาพในสมอง โดยไม่รู้ตัวจากประสบการณ์เดิม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์มไดค์ (Thorndike, 1966) ในเรื่องทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยง ที่ได้กล่าวถึงแบบฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ เน้นความสัมพันธ์เชื่อมโยง (The Law of Exercise or Repetition) โดยชี้ให้เห็นว่าการกระทำซ้ำหรือแบบฝึกหัดซ้ำ จะทำให้การกระทำนั้นถูกต้อง มั่นคง และสมบูรณ์ และสามารถดึงข้อมูลและสิ่งที่ได้พบเจอมาประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลใหม่ และพร้อมนำมาใช้เพื่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เนื่องด้วยก่อนการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดอาจมีความมั่นใจในความสามารถของตนและใช้ความรู้ความเข้าใจเดิมในการพูด ที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด ซึ่งทำให้การพูดฉบับพลันก่อนการใช้กระบวนการสร้างจินตภาพในการพูด

นั้นไม่ประสบความสำเร็จ มีความผิดพลาด ประหมา ไม่สามารถควบคุมเนื้อหาและเวลาได้ แต่เพราะกระบวนการสร้างจินตภาพในการพูดจะทำให้ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดได้ เรียนรู้วิธีการในการพูดฉบับพลัน ผ่านกระบวนการ ที่เป็นรูปธรรม และมีผู้เชี่ยวชาญดูแลให้คำปรึกษา อย่างใกล้ชิด รวมถึงได้ใช้ความสามารถพิเศษ ด้านการพูดของตนอย่างเต็มที่ในการพัฒนา การพูดฉบับพลัน เพื่อให้เป็นการพูดที่ตรงตาม โจทย์ทั้ง 5 ข้อของการพูดฉบับพลันคือ รอบที่ 1 บังคับจากหัวข้อใกล้ตัว รอบที่ 2 บังคับจากหัวข้อ ที่ใกล้ตัว รอบที่ 3 บังคับจากสถานการณ์ รอบ ที่ 4 บังคับจากรูปภาพที่เห็น รอบที่ 5 บังคับ จากคำแต่ละคำที่ต้องพูดประกอบเป็นเรื่อง โดย เมื่อเรียนรู้และฝึกอย่างบ่อยครั้งในหัวข้อที่แตก ต่างกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยไม่รู้ตัว (ประหยัด จิระวรพงศ์, 2549: 11) เป็นการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลต่อคะแนนหลังการใช้กระบวนการสร้าง จินตภาพในการพูดสูงกว่าก่อนใช้กระบวนการ สร้างจินตภาพในการพูด

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้าน การพูดมีความพึงพอใจต่อการใช้กระบวนการ สร้าง จินตภาพในการพูด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ที่สุด 5 ข้อ และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 15 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด (4.75) ในข้อ กระบวนการเป็นประโยชน์นำไปใช้ได้จริง เนื่องจากกระบวนการสร้างจินตภาพเน้นการ ปฏิบัติตามกระบวนการที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่ง นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะเห็นได้ทันที หลังจากผ่านกระบวนการว่า นักเรียนสามารถ นำความรู้ที่ได้จากกระบวนการนี้ไปใช้ให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดในการพูดฉบับพลัน และนักเรียนมี ความพึงพอใจต่ำสุด (4.25) ในข้อกระบวนการมี ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ซึ่งตรงกับ ปริญา สนิกะวาที (2542) กล่าวว่าเนื่องจากกระบวนการ สร้างจินตภาพมีการฝึกและทดสอบรวมถึงปฏิบัติ ตามกระบวนการ อาจทำให้นักเรียนไม่ได้รับความ สนุกสนาน แต่ในกระบวนการดังกล่าวได้ สอดแทรกเนื้อหาและหัวข้อ สถานการณ์ เพื่อให้ นักเรียนได้สนุกสนานพอสมควร ซึ่งในภาพรวมจะ พบว่านักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดและในระดับมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการพัฒนาที่ประสบ ความสำเร็จอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เนื่องจากกระบวนการสร้างจินตภาพ ในการพูดได้พัฒนาเพื่อใช้กับนักเรียนที่มีความ สามารถพิเศษด้านการพูด ดังนั้นผู้สอนหรือผู้นำ ไปใช้ ต้องมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดอย่างแท้จริง เนื่องจากต้องเป็นที่ปรึกษาและดูแลให้คำตอบ ตลอดระยะเวลาในการใช้กระบวนการ

1.2 ผู้สอนหรือผู้นำกระบวนการสร้าง จินตภาพในการพูดไปใช้ ควรศึกษาหลักการ วิธีการอย่างเข้าใจด้วยตัวเองก่อนที่จะนำไปใช้ กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูด เนื่องจากหากผู้นำไปใช้เข้าใจทุกขั้นตอนใน กระบวนการจะสามารถถ่ายทอดสู่นักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษด้านการพูดได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัย

2.1 ควรจัดค่ายหรือประชุมรวมนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษด้านการพูดเพื่อมาใช้ชีวิต อยู่ร่วมกัน และเห็นการพัฒนาการของนักเรียนที่ มีความสามารถแต่ละคน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะ

ได้เห็นความสามารถของทุกคนและปรับใช้ให้เกิด
ประโยชน์กับตนเอง

2.2 ควรสร้างกระบวนการอื่นๆ ในการ
พัฒนาทักษะการพูดแต่ละประเภท เนื่องจากการ
พูดมีหลากหลายรูปแบบ การที่นักเรียนที่มีความ

สามารถพิเศษได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการ
ที่ผ่านการคิดค้นและมีประโยชน์จะสามารถพัฒนา
ศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้
ประสบความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ประหยัด จิระวรพงศ์. (2549). *การเรียนรู้ตามการพัฒนาของสมอง (Brain-Based Learning: BBL)*.
เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปริญญา สนิกะวาที. (2542). *ผลของการสร้างจินตภาพต่อความกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมี
บำบัด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงศกร สมมิตร. (2562). *การพัฒนาทักษะการพูดจับพจน์ด้วยกระบวนการสร้างจินตภาพสำหรับ
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. การประชุมสัมมนาวิชาการนำ
เสนองานวิจัยระดับชาติ; 21 ธันวาคม 2561. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. กำแพงเพชร.
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.*
- วิเชียร อชิโนบุญวัฒน์. (2535). *ใครกำหนด: รูปแบบการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา*.
กรุงเทพมหานคร: อรุณรังษี.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). *รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการปฏิรูปการเรียน
การสอนและหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา*. โรงแรมสยามอินเตอร์-คอนติเนนตัล.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- สมจิต ชิวปรีชา. (2540). *วาทวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Thorndike, E.L. (1966). *Human learning*. Cambridge: M.I.T. Press.